

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Освітня програма	24147 Середня освіта (історія)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24147
Назва ОП	Середня освіта (історія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.03 Історія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Глушковецький Анатолій Леонідович, Хоменко Денис Володимирович, Мартинчук Інна Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	24.03.2025 р. – 26.03.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2025/03/samoocinka_014.03_bak.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2025/03/programa-vizuty-eg_014_soistoriia_bak.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Позитивні практики за освітньою програмою: - ОП враховує потреби не лише шкільної системи освіти, а й позашкільного сегменту – краєзнавчої, історико-туристичної роботи з школярами в позашкільних закладах освіти; - цифровізація освітнього простору ЗВО (безкоштовний доступ до мережі Інтернет в навчальних корпусах і гуртожитках) та системне впровадження і використання цифрових технологій, за допомогою авторської системи дистанційного навчання D-Learn, сприяє впровадженню в освітній процес сучасних інформаційно-комунікаційних технологій навчання, які дозволяють здобувачам та НПП гнучко організовувати навчальний процес і отримувати доступ до навчальних матеріалів у зручний для них час; - інформативний сайт ЗВО, який презентує як освітнє середовище в цілому, так і конкретну ОП. - наявність “Студентського путівника”, який інформує здобувачів про основні складові освітнього процесу та особливості навчання в ПНУ; - матеріальне заохочення і підтримка університетом навчально-наукових та соціальних активностей студентів ОП (зовнішні стипендіальні програми для усіх категорій здобувачів); - дієва система матеріального стимулювання НПП; - висока культура академічної доброчесності, якої дотримуються всі учасники освітнього процесу; - функціонування комісії з питань академічної доброчесності, та безкоштовна перевірка творчого доробку здобувачів та НПП на унікальність за допомогою систем Strike Plagiarism; - використання на ОП новітніх методів навчання, які запозичуються випускниками ОП у практичній діяльності; - налагоджена співпраця із зарубіжними ЗВО, дієві програми міжнародної академічної мобільності.

Недоліки

Суттєві недоліки: - професійна кваліфікація вказана в ОП не відповідає чинному класифікатору професій; - опис ОП не містить процедури присвоєння професійної кваліфікації та опису предметної області; - логічну схему ОП порушує Навчально-педагогічна практика в закладах освіти (ознайомлююча), яка проводиться в 1 семестрі, до якої немає належних пререквізитів; - тематика кваліфікаційних робіт не відповідає предметній області спеціальності; - наявні процедури внутрішнього аудиту не виявляють вищевказаних недоліків, що свідчить про недосконалість функціонування внутрішньої системи ЗЯВО. Несуттєві недоліки - програма атестаційного іспиту не містить критеріїв оцінювання, відсутні питання з педагогіки та психології; - Виробнича педагогічна практика не містить чітко визначеної кількості уроків, які необхідно провести здобувачам під час практики; - зміст окремих аудиторних годин не відповідає їх назві: частина семінарських занять через домінування практичних методів навчання насправді є практичними заняттями; - здобувачі не використовують можливості та переваги неформальної освіти та не користуються ними; - відсутність можливості перегляду офіційних ресурсів ЗВО особами з сенсорними порушеннями; - не унормовано періодичність оновлення змісту ОК (силабусів); - у ПНУ відсутній локальний нормативний акт, який визначає чіткі механізми запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; - на ОП не практикується залучення роботодавців та професіоналів-практиків до роботи в атестаційних комісіях.

Рекомендації

Рекомендації гаранту та розробникам ОП: - увідповіднити професійну кваліфікацію до чинного законодавства; - додати до ОП опис процедури присвоєння професійної кваліфікації; - перенести Навчальну практику в закладах освіти (ознайомлююча) (ОК37) в 4-5 семестр, коли будуть вивчені необхідні теоретичні курси; - при виборі тем кваліфікаційних робіт у 2025-2026 н.р. року орієнтуватися суто на предметну область спеціальності Середня освіта; - налагодити ефективність системи внутрішнього забезпечення якості освіти, забезпечивши моніторинг відповідності ОП нормативним документам освітянської галузі, МОН та локальним документам ЗВО (у проєкті ОП на 2025 р. врахувати Професійний стандарт вчителя ЗЗСО від 29.08.2024 р., Перелік галузей знань і спеціальностей від 30.08.2024 р.); - розробити програму атестаційного іспиту з чіткими критеріями оцінювання знань здобувачів; перелік питань, винесених на іспит доповнити питаннями з педагогіки та психології, чітко визначивши якого ОК вони стосуються. До 01.05.2025 р. оприлюднити програму комплексного атестаційного екзамену з критеріями оцінювання. - керівнику Виробничої практики (ОК38) визначити кількісні показники завдань для здобувачів ОП; - проаналізувати зміст ОК та узгодити зміст з назвою форми аудиторних занять в НП; - декану, гаранту активізувати просвітницьку діяльність щодо залучення здобувачів вищої освіти до програм неформальної/інформальної освіти шляхом їхньої популяризації через проведення відповідних тренінгів, круглих столів у 2025/2026 н. р., провести роз'яснювальну роботу щодо зарахування результатів навчання отриманих у неформальній освіті.; - адаптувати веб-ресурси ЗВО для можливості перегляду особами з сенсорними порушеннями; - до початку 2025-2026 н.р. унормувати періодичність оновлення змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі; - до початку 2025-2026 н.р. визначити та зафіксувати чіткі механізми запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; - з 2025-2026 н.р. запровадити практику залучення роботодавців та професіоналів-практиків до роботи в атестаційних комісіях; - оприлюднювати на веб-сторінці випускової кафедри результати обговорення проєкту ОП із зазначенням прийнятих та відхилених пропозицій.

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Державний стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 "Середня освіта" у галузі знань 01 "Освіта/Педагогіка" для бакалаврського рівня наразі існує лише як проект. Розробники ОПП визначають ПРН спільні для спеціальності «Середня освіта» (ПР) та з предметної спеціальності «Історія» (ПРН) та співвідносять їх з вимогами Національної рамки кваліфікацій для освітнього ступеня бакалавра (6-й рівень) наступним чином. Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання (РН1,7,13; ПРН1-10); поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання (РН3, 7, 12), здатність генерувати нові ідеї (РН6, 7), здатність володіти змістом та методологією фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін (ПРН1-7, 9, 10). Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації (РН2, 4-6, 11). Збір, інтерпретація та застосування даних (РН4, 5, ПРН1-8, 10). Спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово (РН2, 7, 13). Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами (РН9, 10). Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах через (РН6, 11, 13). Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти (РН5, 6, 11). Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп (РН1, 3-6, 8, 11, ПРН2, 4-10). Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії (РН5, 8, 12, 13, ПРН1-10). ПРН змістовно відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для освітнього ступеня бакалавра (6-й рівень).

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Мега та ПРН ОП враховують Професійний стандарт вчителя ЗЗСО (в редакції від 23.12.2020 р.). Відповідність професійному стандарту ОП визначається наступним чином: ЗК01. Громадянська комп. (ЗК7, РН13); ЗК02. Соціальна комп. (ЗК6, РН8, 11); ЗК03. Культурна комп. (ЗК 8, РН1, 5, 6,11); ЗК04. Лідерська комп. (ЗК5, ПРН5,8,13); ЗК05. Підприємницька комп. (ЗК8, ПРН6,7); А1. Мовно-комунікативна комп. (ЗК3, ФК2, РН2,7,13); А2. Предметно-методична комп. (Зк2, ФК1, РН1, 4,7, 8, 13); А3. Інформаційно-цифрова комп. (ЗК4, РН9,10); Б1. Псих. ком. (ФК6; РН1,3,5); Б2. Емоційно-етична комп. (ЗК9, РН6); Б3. Комп. пед. партнерства (ФК8, РН5,6,11); В1. Інклюзивна комп. (ФК7, РН6,11,13); В2. Здоров'язбереж. комп. (ЗК9, РН6); В3. Проектувальна комп. (ФК3, РН1,3-6); Г1. Прогностична комп. (ФК3, РН1, 3-6); Г2. Організаційна комп. (ФК4, РН2,4,5); Г3. Оцін.-аналіт. комп. (ФК5, РН4,5); Д1. Інноваційна комп. (ЗК1, РН3,7,12); Д2. Здатність до навчання впродовж життя (СК1,3, ПРН3,20); Д3. Рефлексивна комп. (ЗК4, ПРН3,21). Отже, цілі та ПРН ОП враховують вимоги професійного стандарту "Вчитель ЗСО". Порядок процедури присвоєння проф. кваліфікації та критерії (умови) присвоєння проф. кваліфікації відповідно до чинного законодавства описано в положенні про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії (2023 р.) (<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/02-07.472023-polozhennia-pro-poriadok-stvorennia-ta-orhanizatsiiu-roboty-ekzamenatsijnoi-komisii.pdf>). На момент акредитації оприлюднено проект Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій, який має встановити порядок присвоєння професійної кваліфікації екзаменаційною комісією за принципом валідності – відповідності оцінюваних результатів навчання вимогам визначеним у професійному стандарті (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2025/03/polozennia-pro-prof.kvalifikatsiu.pdf>). Процедури присвоєння професійних кваліфікацій мають міститися в описі освітньої програми. Подана ОП містить дані про дві форми атестації: комплексний екзамен та захист кваліфікаційної роботи. Описана процедура підготовки та захисту кваліфікаційної роботи. Проте, ОП потребує опису процедури присвоєння проф. кваліфікації та пояснення щодо підготовки та результатів комплексного екзамену. ОП передбачає присвоєння професійної кваліфікації Вчитель історії базової загальної середньої освіти, що не відповідає чинному Класифікатору професій ДК 003:2010. На момент акредитації не врегульована процедура присвоєння кваліфікації за ОП, а також відсутній опис предметної області, що є порушенням Закону України "Про вищу освіту" (ст.9.1, п.1) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>).

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Метою ОП є підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють знаннями з історії України, всесвітньої історії, методики навчання історії, сучасних освітніх технологій, суспільствознавства та інших суміжних гуманітарних наук, здатних вирішувати стандартні і нестандартні комплексні задачі в професійній педагогічній діяльності в основній (базовій) середній школі або в процесі навчання, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Визначена мета відповідає Стратегії розвитку ЗВО на 2020-2027 рр. сформульованій в триєдиній місії: в освіті – надання якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців (ЗК2, 4, ФК4,8, ПК7,9); в науці – формування дослідницького університету – центру генерування інноваційних ідей та їх реалізації (ЗК8, ФК1, ПК2-4); в регіоні – спрямування освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону (ЗК10, ФК9, ПК5) (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83-%D0%9F%D0%9D%D0%A3_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%822022.pdf). Організація навчання за ОП відповідає одній з ключових цінностей ЗВО – студентоцентризму. ОП спрямована на забезпечення ЗЗСО регіону кваліфікованими спеціалістами, що підтверджує працевлаштування випускників програми в школах та позашкільних освітніх закладах.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Аналіз відомостей самооцінювання ОП дозволив з'ясувати групи стейкхолдерів, які були залучені до перегляду та оновлення ОП у 2023 р.: здобувачі (участь в засіданнях кафедри та робочої групи, в опитуваннях про якість викладання на ОП, рецензуванні ОП), роботодавці (участь у засіданнях кафедри та робочої групи, рецензуванні), академічна спільнота (участь у засіданнях кафедри та робочої групи, опитуваннях, наукових педагогічних конференціях). Ці факти були підтверджені стейкхолдерами під час зустрічей на фокус-групах. Відомості самооцінювання не показують чи здобувачі впливали на формулювання цілей ОП та визначення результатів навчання. На зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що вони брали участь у засіданні кафедри, на якому обговорювали зміни до ОП. Здобувачка М.Перепічка надала пропозицію про перенесення Нової історії країн Зх. Європи та Пн. Америки XVI-XIX ст. з другого на третій курс (пропозиція не була врахована при перегляді ОП); Б.Дячук та Б.Кушнір запропонували збільшити Виробничу історико-краєзнавчу практику з двох до чотирьох тижнів (враховано не було); Якубів Н. запропонувала розширити каталог загальних освітніх вибіркових компонентів дисциплінами «Тайм менеджмент» та «Управління проектами» (в каталозі на 2025-2026 н.р. такі дисципліни присутні). У протоколі кафедри зазначено, що представники роботодавців Олексин Я.В. і Доронюк І.В. запропонували змінити назву професійної кваліфікації ОПП «Середня освіта (Історія)» на «Вчитель історії базової загальної середньої освіти» (замість «Вчитель історії та суспільствознавчих предметів у закладах загальної середньої освіти»). Однак, в ОП 2020 р. професійна кваліфікація вказана як «вчитель історії в основній (базовій) середній школі». Олексин Я. запропонував ввести в ОП «Спеціальні історичні дисципліни» (врахована пропозиція). Академічна спільнота долучена до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП. Зокрема, ОП обговорювалася на засіданнях кафедри, Вченій раді факультету. Таким чином можна констатувати, що різні категорії стейкхолдерів залучаються до оновлення ОП. Потреби зацікавлених осіб вивчалися на етапі проектування ОП та бралися до уваги частково. Протоколи засідання кафедри за 2024 р. свідчать про початок роботи над оновленням ОП на 2025 р., однак на час проведення акредитації проекту оприлюднено ще не було.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі та ПРН ОП відображають сучасні тенденції псих.-пед. та істор. наук: інноваційність (ЗК8), професійність (ЗК2, ФК1, 4, ПК1-6), практичну спрямованість (ПК7), цифровізацію та ІКТ (ЗК4), здатність планувати та відповідальність (ЗК7), дослідження (ПК7), здатність працювати у команді (ЗК6, ФК6), рефлексивність та здатність до навчання впродовж життя (ФК9, ПК10), інфограмотність (ПК6), громадянськість та патріотизм (ЗК10, ПК9), доброчесність (ЗК5). Компетентності ОП та її ПРН узгоджується зі спеціальністю та галуз. контекстом завдяки врахуванню проф. стандарту. ЕГ зазначає, що включення в назву та зміст ОП громадянської освіти відобразить зміни у назві предметної спеціальності та відповідатиме тенденціям реформування сучасної середньої та вищої освіти. ОП передбачає набуття фахових компетентностей в галузі історичного краєзнавства та методики організації гурткової роботи, на що спрямовані ОК30, 31, 33, 38. ОП орієнтована на підготовку фахівців для забезпечення потреб регіонального ринку праці. У відомостях СО вказано українські ЗВО, досвід яких вивчався при розробці ОП. Серед них Український державний університет ім. М.Драгоманова, Львівський національний університет ім. І.Франка, Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича, Тернопільський національний університет ім. В.Гнатюка, Волинський національний університет ім. Лесі Українки, Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І.Франка. Досвід названих ЗВО вивчався під час планових стажувань членів групи забезпечення ОП та викладачів кафедри. У жовтні 2023 р. відбулася зустріч гарантів ОП спеціальності Середня освіта (Історія) бакалаврського та магістерського рівня з Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича та Волинського національного університету ім. Лесі Українки, однак її результати не могли бути враховані в діючій ОП (вступила в дію 1 вересня 2023 р.). Відомості СО презентують інформацію про іноземні ЗВО, досвід яких вивчався

безпосередньо випускниками ОП Я.Литвин та В.Сухоручком. В.Сухоручко проаналізував систему вступу, оцінювання, специфіку та зміст навчального процесу, вдосконалення змісту навчальних програм і підручників, методичних рекомендацій з метою надання практичної допомоги вчителям-початківцям, педагогіки партнерства, інноваційних моделей та технологій організації середньої освіти, інформаційно-комунікаційного забезпечення розвитку освіти в Technikum, liceum TEV Edukacja у м.Варшава (Республіка Польща) перебуваючи на посаді вчителя історії. На думку ЕГ досвід Литвин Я., яка працювала педагогом приватної початкової школи «Push School Warsaw» не може бути повністю врахований для підготовки вчителів середньої школи.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналізуючи даний критерій, ЕГ відмічає невідповідність підкритерію 2 наявним вимогам, оскільки він порушує чинне законодавство, що має істотний вплив на якість реалізації ОП. Позитивною практикою ОП є те, що вона враховує потреби не лише шкільної системи освіти, а й позашкільного сегменту – краєзнавчої, історико-туристичної роботи з школярами в позашкільних закладах освіти.

Недоліки

Слабкими сторонами ОП за даним критерієм, на думку ЕГ є: 1) професійна кваліфікація вказана в ОП не відповідає чинному класифікатору професій; 2) опис ОП не містить процедури присвоєння професійної кваліфікації та опису предметної області.

Рекомендації

Рекомендації ЕГ гаранту та розробникам при наступній редакції ОП 2025 року: 1) увідповіднити професійну кваліфікацію до чинного законодавства; 2) додати до ОП опис процедури присвоєння професійної кваліфікації та опис предметної області (об'єкт, цілі, теоретичний зміст, методи, методики та технології, інструментарій). 3) у проєкті ОП на 2025 р. врахувати Професійний стандарт вчителя ЗЗСО від 29.08.2024 р., Перелік галузей знань і спеціальностей від 30.08.2024 р.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень Е

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС. Обов'язкові компоненти ОП складають 180 кредитів ЄКТС (75%), а дисципліни вільного вибору – 60 кредитів ЄКТС (25%), що відповідає вимогам п.15 ст. 62 Закону України "Про вищу освіту".

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Структурно-логічну схему ОП умовно можна поділити на кілька змістових блоків ОК: загальної підготовки (мовна ОК1, 7 – 15 кредитів ЄКТС, психолого-педагогічна – ОК22, 23 – 12 кредитів ЄКТС), теорія освітньої галузі (ОК21, 26, 27 – 9 кредитів ЄКТС), теорія історичної та громадянської галузі (ОК8-20, 30, 32, 33 – 63 кредитів ЄКТС), методика навчання історичної та громадянської освітньої галузі (ОК-24, 25, 28, 29, 31 – 18 кредитів ЄКТС), фахової практики

(ОК3740 – 30 кредитів ЄКТС), підготовка кваліфікаційної роботи (ОК36 – 9 кредитів ЄКТС). Загалом теоретичний блок передуватиме практиці, так Історичне краєзнавство та музеєзнавство (ОК30) є пререквізитом Виробничої історико-краєзнавчої практики (ОК38), Виробнича педагогічна практика в ЗЗСО (ОК39,40) є логічним продовженням теоретичної підготовки здобувачів на ОК22-28, 31. Підготовка Курсової роботи з історії України і всесвітньої історії (ОК34) у 4 семестрі дозволяє підвести підсумок вивчення історичних дисциплін, Курсова робота з методики навчання історії (ОК35) у 6 семестрі дозволить підсумувати отримання теоретичні знання з Методики навчання історії (ОК24) та практичних навичок здобутих під час Виробничої педагогічної практики в ЗЗСО (ОК39). Кваліфікаційна робота (ОК36) є фактичним підсумком навчання та її підготовка рівномірно розподілена на 6-8 семестри, що дає можливість здобувачам ґрунтовно підібрати тему роботи, апробувати її під час виробничої практики. ЕГ вважає, що освітні компоненти в сукупності дають можливість досягнути заявлених мети та ПРН. Зміст ОП забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення ПРН, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів. Прикладом є змістове наповнення ОК3 Політологія, ОК4 Філософія, ОК29 Теоретичні і методичні аспекти вивчення культури, ОК33 Етнологія. Разом з тим ЕГ відмічає наступні недоліки схеми. Логічну взаємопов'язану систему порушує Навчально-педагогічна практика в закладах освіти (ознайомлююча) (ОК37), яка проводиться в першому семестрі. В НП не вказано, коли саме відбувається практика, якщо навіть наприкінці семестру, то єдиним пререквізитом до практики є Вступ до спеціальності (ОК21). Утім, ЕГ вважає, що вказаного ОК21 не достатньо для формування у здобувачів необхідних компетентностей щодо виконання завдань (складання карток уроків). В силабусі метою практики, зокрема, зазначено «закріплення й розширення знань і вмінь, отриманих студентами під час навчання; використання набутих знань з фахових дисциплін», що не може бути забезпечено, оскільки фахові дисципліни, які можуть бути пререквізитами будуть читатися 2-5 семестрі.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ОП визначає предметну область так: Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка, Спеціальність – 014 Середня освіта, Предметна спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія), що відповідає чинному на момент укладання ОП законодавству. Об'єктом вивчення за ОП (організація та забезпечення освітнього процесу, теорія та методика навчання історії та суспільствознавчих дисциплін в ЗЗСО), теоретичний зміст ОП (теоретичні засади педагогіки, психології, історії) та фокус ОП повністю відповідають предметній області. Перелік ОК відповідає предметній області: психолого-педагогічна – ОК22, 23 мовна (ОК1, 7), теорія освітньої галузі (ОК21, 26, 27), теорія історичної та громадянської галузі (ОК8-20, 30, 32, 33), методика навчання історичної та громадянської освітньої галузі (ОК24, 25, 28, 29, 31), фахової практики (ОК37-40), підготовка кваліфікаційної роботи (ОК36). ОП демонструє позитивні підходи в контексті сучасної освіти: реалізація завдань НУШ (ОК24, 28), ін. техн. (ОК21, 31), техн. проектування (ОК24), компетентність педагогічного партнерства (ОК38), здоров'я збережувальна (ОК5), національна та громадянська ідентичність (ОК3, 33). Зміст ОК відповідає методам і технологіям, якими мають оволодіти здобувачі для подальшого застосування на практиці (словесні методи (лекція, семінар, розповідь, бесіда, консультації), наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.), практичні методи (логічно-структурні схеми, таблиці) методи активного навчання (проблемна лекція, «мозковий штурм», інтелект-карти), методи стимулювання і мотивації). Це підтверджує Матриця відповідності (табл.3 ВСО) та зустрічі з фокус-групами. ЕГ зауважила, що НП передбачає практичні заняття лише з ОК1, 2, 5, 7, 32, хоча НПП підтвердили проведення практичних занять з інших ОК, зокрема методичного спрямування. Інстр. та обл. (комп'ютерна техніка, мультимедіа), які використовуються в освітньому процесі формують практичні навички в здобувачів та готують їх до роботи в ЗЗСО. Тематика, об'єкт й предмет переважно більшої кваліфікаційних робіт не відповідають предметній області спеціальності 014 Середня освіта. Даний факт належить до суттєвих недоліків (пункт 2.3.2 додатку 1). Із 56 тем кваліфікаційних робіт здобувачів 2025 року випуску, лише 3 дотичні до предметного поля спеціальності Середня освіта (<https://kiu.pnu.edu.ua/kursovi-dyplomni-roboty/>). Наявність одного розділу в квал. роботах, який присвячений методиці використання історичного матеріалу на уроках в школі не може вважатися повною відповідністю предметній області спеціальності. Атестаційний екзамен містить запитання з історії України (52), всесвітньої історії (54) та методики викладання історії та суспільствознавчих предметів (63). Програмні вимоги до ДЕ не містять питань з педагогіки та психології та критеріїв оцінювання відповідей здобувачів. ЕГ рекомендує розробити критерії оцінювання до атестаційного іспиту та ввести в програму запитання з педагогіки та психології (як пропонувала програма кваліфікаційного іспиту у 2023-2024 н.р.).

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) закладено в нормативних документах ЗВО: «Положення про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонент» (<http://surl.li/dzhwqo>) та «Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком» (<http://surl.li/hnetkp>), «Положення про визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної освіти» (<https://surl.li/gnazvt>), «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу» (<https://surl.li/chwheu>). У ЗВО створений «Студентський путівник» (<http://surl.li/hkrlqo>), який надає загальну інформацію про організацію навчання, зокрема про програми мобільності, можливості неформальної та громадянської освіти. Здобувачі ОП обирають навчальні дисципліни обсягом 60 кредитів ЄКТС з трьох каталогів: 1. Каталог вибіркового дисципліни загальноосвітнього спрямування; 2. Каталог вибіркового дисциплін спеціальності; 3. Каталог вибіркового дисциплін освітньої програми.

Здобувачі мають право на вибір навчальних дисциплін в обсязі 60 кредитів ЄКТС (25% від загального обсягу). Інформування здобувачів відбувається через сайти кафедри та університету, дистанційну платформу навчання D-learn. Процедура обрання через електронні каталоги підтверджується фокус-групою здобувачів та випускників ОП. Нормативні документи передбачають організацію навчання ВК у формі індивідуальних консультацій, однак таких випадків на ОП не було. Мінімальні академічні групи формуються з 12-15 здобувачів, залежно від каталогу. Вибір освітніх компонент відбувається на принципах академічної свободи та студентоцентризму, що підтверджують здобувачі. Усі вибіркові ОК мають стандартний кредитний обсяг (3 кредити ЄКТС). Фіксація ІОТ відбувається в індивідуальному навчальному плані (ІНП) здобувача. Важливою складовою ІОТ є можливість вибору тем курсових та кваліфікаційних робіт, наукового керівника та бази практики. Отже, процедура обрання вибіркових ОК прозора і забезпечує реалізацію права здобувача освіти на формування ІОТ.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

«Положення про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті ім. В.Стефаніка» (<http://surl.li/gxghkk>) регламентує практичну підготовку здобувачів. ОП передбачає чотири практики: навчальна у закладах освіти (ознайомлююча) (ОК37, 6 кредитів ЄКТС), виробнича історико-краєзнавча (в закладах позашкільної освіти) (ОК38, 3 кредити ЄКТС) і дві виробничі педагогічні в ЗЗСО (ОК39, 9 кредитів ЄКТС, ОК40, 12 кредитів ЄКТС). Порядок проведення практик, план роботи здобувача, компетентності та програмні результати прописані в методичних рекомендаціях, які опубліковані на сайті кафедри (<https://kiu.pnu.edu.ua/praktyka/>). Під час зустрічі та на основі аналізу документації було з'ясовано, що ЗВО має укладені договори із базами практик, які оприлюднюються на сторінці Відділу виробничої (навчальної) практики (<https://vvnppnu.edu.ua/uhody-pro-sprivratsiu/>). На початку практики проводиться настановча конференція, на якій обговорюються мета та цілі практики, запрошуються представники баз практики, які окреслюють організаційні питання. На зустрічі зі здобувачами серед запрошених на настановчу конференцію було названо випускників ОП. На підсумкових конференціях здобувачі, керівники практики та представники баз практики (стейкхолдери) підводять підсумки практичної підготовки, відзначають позитивні приклади праці здобувачів. На зустрічах з фокус-групами було названо випадки запрошення на роботу в ЗЗСО здобувачів з 3 та 4 курсу, які позитивно зарекомендували себе. Виробничі практики мають необхідні логічні пререквізити: ОК38 – ОК30, 31, ОК39 та ОК40 – ОК21-26, 28. ЕГ вважає, що графік практик у навчальному плані потребує коригування. Так, Навчальна практика (ознайомлююча) (ОК37) не відображена у НП, та потребує перенесення на більш пізні терміни – 4-5 семестр, коли здобувачі отримують необхідні теоретичні знання. Аналіз змісту програм практик дозволяє стверджувати про можливі напрямки їх покращення: чітко визначити кількість проведених занять під час Виробничої практики (ОК39) (кількість проведених уроків та виховних заходів). Рівень задоволеності здобувачів практичними компетентностями ОП визначається через обговорення практики під час її захисту. При зустрічі з фокус-групами здобувачів та випускників ЕГ переконалася, що вони задоволені здобутими практичними компетентностями.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП містить десять загальних компетентностей (ЗК1-10). З них актуальними є здатність використовувати знання у практичних ситуаціях, здатність до впевненого та критичного використання ІКТ для пошуку та верифікації інформації з різноманітних джерел та їх використання в освітньому процесі, автономна компетентність, командної роботи, генерування нових ідей та поваги до мультикультурності та різноманітності суспільства, усвідомлення необхідності рівних можливостей. Положення ЗК не містять спеціальних фахових компетентностей, перелік соціальних навичок є доречним, актуальним і досяжним з урахуванням ОК та методів навчання ОП. Освітні компоненти в НП поділяються на дисципліни загальної та професійної підготовки. У змісті ОК присутні теми, які сприяють розвитку соціальних навичок (soft skills): комунікація, презентація, вирішення проблемних питань та дискусія (ОК16, 17, 21), технології педагогічного проектування та інформатизації (ОК24, 26, 28), дослідницькі навички (ОК27, 34-36), реалізація та оцінка фахових активностей (ОК38-40), цифрових та інформаційно-комунікаційних активностей (ОК26). Аналіз матриці відповідності ЗК до компонентів та змісту ОП дозволив ЕГ зробити висновки про достовірність наданої інформації в СО та можливість використання змісту ОК для набуття соціальних навичок (soft skills). Варто відзначити, що розробники врахували запити суспільства та тенденції розвитку спеціальності визначаючи соціальні навички в ОП. ЕГ з'ясувала, що здобувачі розвивають соціальні навички не лише через освітній процес, а й через організацію дозвілля, екскурсії, участь в студентському самоврядуванні, волонтерство.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Співвіднесення обсягу окремих ОК ОП (у кредитах ЄКТС) відповідає чинному законодавству та внутрішній нормативній базі ЗВО. Низка норм ЗВО («Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу» (<https://surl.li/vrniym>), «Положення про розклад навчальних занять» (<https://surl.li/dzmtjm>), «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін»

(<https://surl.li/eylzh>), «Положення про організацію та проведення практики» (<https://surl.li/vaiabt>), «Методичні рекомендації до змісту та організації самостійної роботи студентів» (<https://surl.li/ndfhnv>). Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, 7200 годин, з них 2280 аудиторних. Навчальний план має такий розподіл видів контактних (аудиторних) годин: лекцій - 628, практичних - 226, семінарських - 826. Кількість самостійної роботи регламентується ЗВО та складає від 1/3 до 2/3 від загального обсягу, що відображено в НП. Контроль за самостійною роботою відбувається згідно графіка навчального процесу та здійснюється НПП ОК (<https://surl.lu/kdgpzy>). На ОП Центром забезпечення якості щорічно проводяться опитування щодо якості надання освітніх послуг (<https://surl.li/xprioib>). ЕГ вважає, що НПП не використовують потенціал практичних та лабораторних занять у повній мірі: моделювання педагогічних ситуацій, їх розв'язок, моделювання уроку, або його етапів, рольові ігри. Відсутність таких годин у певних ОК звужує можливості розвитку практичних навичок та підготовки до практик: методичні курси ОК24,25,28,29,31, які мають розвивати практичні фахові навички мають лекції та семінари, але жодного практичного заняття. Під час зустрічі з НПП та представниками адміністративного персоналу було з'ясовано, що назва "семінарське заняття" не в повній мірі відповідає наповненню занять змістом, адже згадані семінари містять наповнення практичним активностями, зокрема імітаційними та рольовими іграми. Зважаючи на це, ЗВО варто у відповідності назви видів контактних годин їх змістовому наповненню.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Структура ОП та її ОК мають практичну орієнтацію. Це підтверджують наступні факти: методичні ОК (ОК24, 25, 27,28,31) спрямовані на розвиток практичних навичок, виробничі практики (ОК38-40) дозволяють застосувати здобуті компетентності в реальних умовах ЗЗСО; участь студентів у дослідженнях та публікація їх результатів (ОК35), тісна співпраця з представниками баз практик, випускниками, які працюють у школі, участь у навчальному процесі фахівців практиків, долучення здобувачів до заходів із популяризації історії. Практики передбачають закріплення практичних навичок у середовищі фахової діяльності вчителя ЗЗСО та керівника позакласної гурткової роботи.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Досягнення сімнадцяти глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року відображено у таких компетентностях: ЗК1 - цілі 1-17; ЗК2 - цілі 4; ЗК4 - цілі 9; ЗК5, 6 - цілі 17; ЗК9 - цілі 3; ЗК6 - цілі 5; ФК7 - цілі 3; ФК8 - цілі 5, 17; ПК5 - цілі 16; РН1 - цілі 4; РН6 - цілі 3, 4; РН13 - цілі 16; ПРН9 - цілі 5, 10. Досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року забезпечується переважно в таких освітніх компонентах: ОК28 (цілі 1-17 як матеріал вивчення громадянської освіти), ОК5 (цілі 3, 6); ОК27 (цілі 4).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналізуючи даний критерій, ЕГ відмічає відповідність підкритеріїв наявним вимогам з суттєвими недоліками (2.2.1, 2.3.2). Суттєві недоліки можуть бути усунуті при перегляді ОП у 2025 р. Несуттєві недоліки знаходяться в межах діяльності автономії ЗВО, не порушують чинного законодавства, не мають істотного впливу на якість реалізації ОП і можуть бути усунені в найближчий час та під час наступної за планом редакції ОП.

Недоліки

Суттєві недоліки: 1) логічну взаємопов'язану систему порушує Навчально-педагогічна практика в закладах освіти (ознайомлююча) (ОК37), яка проводиться в першому семестрі, до якої немає належних пререквізитів; 2) тематика кваліфікаційних робіт не відповідає предметній області спеціальності. Даний факт є суттєвим недоліком (пункт 2.3.2 додатку 1.) Несуттєві недоліки: 1) програма атестаційного іспиту не містить критеріїв оцінювання; відсутні питання з педагогіки та психології; 2) Виробнича педагогічна практика в ЗЗСО (ОК38) не містить чітко визначеної кількості уроків, які необхідно провести здобувачам під час практики; 3) зміст окремих аудиторних годин не відповідає їх назві: частина семінарських занять через домінування практичних методів навчання насправді є практичними заняттями.

Рекомендації

Рекомендації ЕГ гаранту та групі забезпечення: 1) перенести Навчальну практику в закладах освіти (ознайомлююча) (ОК37) в 4-5 семестр, коли будуть вивчені необхідні теоретичні курси; 2) при виборі тем кваліфікаційних робіт у 2025-2026 н.р. року орієнтуватися суто на предметну область спеціальності Середня освіта; 3) розробити програму атестаційного іспиту з чіткими критеріями оцінювання знань здобувачів; перелік питань, винесених на іспит доповнити питаннями з педагогіки та психології, чітко визначивши якого ОК вони стосуються; 4) керівнику Виробничої практики (ОК38) визначити кількісні показники завдань для здобувачів ОП; 5) проаналізувати зміст ОК та узгодити зміст з назвою форми аудиторних занять в НП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

ЕГ ознайомилася з сайтом університету, на якому Приймальна комісія має окрему сторінку. Її роботу регулює «Положення про приймальну комісію» (<https://surl.li/icakks>) На сайті оприлюднено «Правила прийому до Прикарпатського національного університету в 2025 р.», схвалені Вченою Радою протоколом №4 від 24.03.2025 р. (<https://surl.li/easwpn>). Додаток 1 до правил містить перелік спеціальностей за якими оголошено конкурс (<https://surl.li/nclylv>). Варто відзначити, що ЗВО прописав алгоритм вступу з окупованих територій, що дозволяє знайти всю необхідну інформацію для вступників з Криму та східних областей України (Додаток 15. Правила прийому для здобуття вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти осіб, які проживають на територіях, де неможливо забезпечити виконання стандартів освіти України та/або стабільний освітній процес (<https://surl.li/fdvinc>). Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти за ОП є чіткими та зрозумілими. Зазначені локальні нормативні акти не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому враховують особливості ОП, та визначають перелік конкурсних предметів НМТ і вагових коефіцієнтів сертифікатів 2024 р. й 2025 р.: 1. Українська мова - 0,3; 2. Математика - 0,2; 3. Історія України - 0,5; 4. Іноземна мова - 0,3; 4. Біологія - 0,3; 4. Фізика - 0,3; 4. Хімія - 0,3; 4. Українська література - 0,3; 4. Географія – 0,3. Та перелік сертифікатів 2022 р. й 2023 р.: 1. Українська мова - 0,3; 2. Математика - 0,2; 3. Історія України - 0,5; 4. Іноземна мова - 0,3; 4. Біологія - 0,3; 4. Фізика - 0,3; 4. Хімія - 0,3. Додаток 6. Містить Перелік вступних випробувань для прийому на навчання вступників, які здобули вищу освіту та вступають на перший рік навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра за неспорідненою спеціальністю осіб, які не менше одного року здобувають освітній ступінь бакалавра і виконують у повному обсязі навчальний план, для здобуття освітнього ступеня бакалавра за іншою спеціальністю в Університеті в межах вакантних місць ліцензійного обсягу в якому конкурсної пропозиція по ОП Середня освіта (Історія) відсутня, хоча у самій ОП передбачено можливість вступу на основі диплома молодшого бакалавра.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

В університеті визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих поза ЗВО. Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, зокрема під час академічної мобільності, регулюється «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (<https://surl.li/igxpkw>) та «Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<https://surl.li/lvqdbq>). Відповідальними за організацію академічної мобільності є Відділ міжнародних зв'язків (у випадку міжнародної мобільності) та координатор академічної мобільності з числа НПП (у випадку внутрішньої мобільності в Україні). Здобувачі ОП беруть участь у програмах міжнародної академічної мобільності. Зокрема, Якубів Н. брала участь в програмі академічної мобільності «Difficult neighborhood – Poles and Ukrainians in the 20th cent.» в Університеті Адама Міцкевича в м. Познань (Польща) у 2023 р. , що підтверджує сертифікат. Здобувачці

перезараховано самостійну роботу (0,5 кредитів) з предмету «Історія України XIX – поч. XX ст.» Здобувачки третього курсу Блищук М. і Якубів Н. були учасницями першої літньої школи REGINNA 4.0. «Deep Tech training with impact on entrepreneurship and innovation», в м. Нова Гориця (Словенія) у 2023 р. Здобувачки отримали сертифікати (<https://surl.li/iszfyl>), їм перезарахували самостійну роботу (0,6 кредитів) з дисципліни «Методика навчання історії». Матковська О. у 2024 р. була учасником програми академічної мобільності Student Week в рамках проекту UNIC4UA у Лодзькому університеті (<https://surl.li/adoohg>), їй перезараховано самостійну роботу (0,5 кредитів) з дисципліни «Організація позакласної гурткової роботи». Здобувачка Матковська О. в наразі бере участь в програмі студентського обміну з Лодзьким університетом «Mobility Direct» (термін навчання березень-липень 2025 р.) (<https://surl.li/jsrdpf>). Результати навчання в рамках академічного співробітництва із закладами-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС, з врахуванням отриманих результатів навчання. Прикладів організації академічної мобільності в ЗВО України на ОП немає.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній або інформальній освіті у ЗВО унормовуються «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<https://surl.li/ppnbuuf>). Університет сприяє здобувачам в отриманні неформальної/інформальної освіти – організацією дистанційних курсів на різних платформах (Coursera, Prometheus, EdEra, Всеосвіта тощо), вебінарів, воркшопів займається молодіжний центр PARAGRAPH (<https://www.facebook.com/paragraph.youth.center/>); Центр інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem» (<https://ciot.pnu.edu.ua/>); проектно-освітній центр «Агенти змін» (<https://agencyzmin.pnu.edu.ua/en/home/>). Процедури зарахування результатів неформального навчання передбачають порядок подання підтверджуючих документів на початку семестру. Керівник структурного підрозділу (декан) може одноосібно прийняти рішення про зарахування якщо співпадають назви ОК та пройденого курсу, кількість годин, ПРН. У випадку розбіжностей, створюється експертна комісія, яка рекомендує зарахування, часткове зарахування, або відмову у зарахуванні результатів неформальної освіти. Здобувачі ОП беруть участь у різних формах неформальної освіти, про що свідчать сертифікати, розміщені на сайті кафедри (<https://kiu.pnu.edu.ua/neformalna-osvita/>). Так, онлайн-курси з Академічної доброчесності пройшли здобувачі Мшанецька Д., Цегельський О.; Історії українського громадянського суспільства – Івасенко Х.; Години медіаграмотності: навчатися, Молодь і освіта в умовах викликів XXI ст., Сміливі навчати – Трінчук В. Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами було підтверджено, що вони ознайомлені з вищенаведеними правилами та процедурами. На ОП не було випадків повного зарахування результатів неформальної освіти, однак здобувачі підтверджують, що їхні сертифікати враховуються при оцінюванні результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналізуючи даний критерій, ЕГ відмічає відповідність підкритеріїв наявним вимогам з несуттєвими недоліками, оскільки вони знаходяться в межах діяльності автономії ЗВО, не порушують чинного законодавства, не мають істотного впливу на якість реалізації ОП і можуть бути усунені в найближчий час та під час наступної за планом редакції ОП.

Недоліки

Слабкою стороною ОП за даним критерієм, на думку ЕГ є: незважаючи на наявність достатньої кількості платформ неформальної освіти здобувачі не використовують можливості та переваги неформальної освіти та не користуються ними.

Рекомендації

Рекомендації ЕГ: 1) декану, гаранту активізувати просвітницьку діяльність щодо залучення здобувачів вищої освіти до програм неформальної/інформальної освіти шляхом їхньої популяризації через проведення відповідних тренінгів, круглих столів у 2025/2026 н. р.; 2) провести роз'яснювальну роботу щодо зарахування результатів навчання отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Організація освітнього процесу у ПНУ регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу» (<http://surl.li/heyuai>), в якому визначено форми організації освітнього процесу та основні види навчальних занять. Мовою викладання в Університеті є державна мова. Усі навчально-методичні матеріали для здобувачів розміщено на платформі D-Learn, яка є власною розробкою ПНУ. Навчальні заняття проводяться очно і дистанційно (для заочної форми навчання) з використанням технічних засобів (Google meet, ZOOM, Microsoft Teams, GoToMeeting, BlueJeans, Jitsi Meet та ін.). В організації освітнього процесу використовуються активні й інтерактивні методи навчання, впроваджуються інноваційні технології: кейс-технології, інтелект-карти, опорні схеми та ін. Для досягнення ПРН 01, ПРН 02, ПРН 03, ПРН 04, ПРН 05, ПРН 06 використовуються лекція, презентація, семінар, творче завдання; для ПРН 06, ПРН 07, ПРН 08, ПРН 09, ПРН 10 – інтерактивні та індивідуальні методи, а також форми – лекція, презентація, семінар, виконання творчих завдань. Поглиблення і закріплення практичних навичок відбувається під час проходження навчальної практики в закладах освіти (ознайомлюючої), виробничих історико-краєзнавчої (в закладах позашкільної освіти) та педагогічних практик в ЗЗСО і регулюється Положенням про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<http://surl.li/gxghkk>). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за ОП Середня освіта (Історія) є чіткими, зрозумілими та дають можливість об'єктивно встановити досягнення студентами заявлених результатів навчання як для окремих освітніх компонентів, так і для програми загалом. Важливою складовою цього процесу є завчасне оприлюднення інформації про форми та критерії оцінювання, що забезпечує прозорість та об'єктивність контролю знань, що підтвердила фокус-група здобувачів під час зустрічі з ЕГ. В Університеті чітка політика щодо студентоцентрованого навчання та викладання, згідно з якою здобувач має право на академічну свободу у виборі теми кваліфікаційного дослідження, керівника, бази для проходження практики та вибіркових дисциплін. Згідно з опитуванням (листопад 2024 року) випускників ОП щодо їхньої задоволеності методами навчання та викладання більшістю було оцінено найвищими балами (<http://surl.li/njzps0>). Академічна свобода НПП полягає у тому, що вони можуть вільно та на власний розсуд обрати методи навчання, додатки та канали для комунікації зі здобувачами під час дистанційного навчання та платформ / сервісів синхронного зв'язку.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Усі учасники освітнього процесу за ОП своєчасно отримують доступну і зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, а також порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Це забезпечується через систему управління навчанням D-Learn, яка надає повний доступ до робочих програм навчальних дисциплін та навчально-методичних комплексів для забезпечення якісного навчального процесу. Силабуси дисциплін містять детальний опис курсу, включаючи його мету, очікувані результати навчання, а також конкретні методи контролю знань. Здобувачі можуть заздалегідь ознайомитися з усіма вимогами курсу та підготуватися до виконання завдань, що дозволяє їм краще планувати свій освітній процес. На сайті структурного підрозділу оприлюднено інформацію про ОП та навчальні плани для денної та заочної форм навчання (<https://kiu.pnu.edu.ua/navchalni-plany/>), надано можливості індивідуальної освітньої траєкторії (<https://surl.li/pwelza>), методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт (<https://surl.li/wfalli>). Під час зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили, що задоволені організацією освітнього процесу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

У результаті аналізу акредитаційних матеріалів та зустрічей з учасниками освітнього процесу ЕГ з'ясовано, що у ПНУ забезпечується поєднання навчання і досліджень, зокрема і під час реалізації ОП. Форми НДР здобувачів освіти визначає положення «Про студентський науковий гурток, проблемну групу і кафедральний (міжкафедральний) науковий семінар» (<http://surl.li/fetlna>). В університеті функціонує Рада з науково-дослідної роботи студентів, аспірантів і молодих вчених (<https://nauka.pnu.edu.ua/rada-molodykh-vchenykh/>). Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відбувається в результаті підготовки студентами кваліфікаційних робіт, написання наукових статей, участі в конференціях, проведенні виробничих практик тощо. Здобувачі освіти мають змогу брати участь у звітних наукових конференціях з можливістю публікації результатів у збірнику студентських наукових праць «Єврика», «Студентських історичних зошитах» (<http://surl.li/ohxprzc>). Здобувачі освіти є учасниками

конференцій різного рівня, зокрема, всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Історико-краєзнавча діяльність у закладах освіти: проблеми і перспективи» (2021 р.) (<https://cutt.ly/aeOC2M8G>), «Історико-краєзнавча діяльність у закладах освіти в умовах Нової української школи» (2023 р.) (<http://surl.li/llessb>), «Четверті Грабовецькі історичні читання» (2023 р.) (<https://cutt.ly/geOC3UWQ>). Студенти ОП друкують статті у фахових часописах категорії Б (Ю.Івасюта у журналі «Актуальні питання у сучасній науці» (<http://surl.li/xbomnj>), Н.Шепітак – «Молодь і ринок» (<https://cutt.ly/qrgou9GF>), М.Перегінчук – «Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Історія» (<http://surl.li/ntvhci>), В.Кречко – «Гірська школа Українських Карпат» (<http://surl.li/ujzycl>). Студентка М.Блищук взяла участь у міжнародній молодіжній конференції «Act.ival for Future 2024» у м. Любек (Німеччина) (<http://surl.li/fguegj>); студентки М.Блищук і Н.Якубів стали учасницями першої літньої школи REGINNA 4.0. «Deep Tech training with impact on entrepreneurship and innovation», яка відбувалася на базі університету м.Нова Гориця у Словенії (<http://surl.li/wgjsbsb>); студентка Н.Якубів узяла участь у роботі 11-ої літньої школи для студентів ЗВО України на базі університету Адама Міцкевича м.Познань (<http://surl.li/rhvcwm>). Студентка О.Матковська долучилася до тижневої програми мобільності в м.Лодзь Республіки Польща «Mobility Direct» (<http://surl.li/aajwcu>). У роботі Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Регіональні студії української історії», що відбулася у Вінницькому державному педагогічному університеті імені М.Коцюбинського, взяли участь студенти-бакалаври ОП Я.Калинчук, С.Павлишин, Н.Шепітак, Н.Якубів та Ю.Івасюта (<http://surl.li/ievfdo>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зустрічі з адміністрацією, НПП, здобувачами дозволили встановити, що на ОП проводиться процедура моніторингу навчальних планів, силабусів ОК. У результаті чого, за необхідності, відбувається оновлення силабусів ОК, програм практик. Водночас у локальних нормативних актах ПНУ не відображено з якою мінімальною періодичністю має здійснюватися таке оновлення. У відомостях СО зазначено, що ініціаторами оновлення змісту освітніх компонентів ОП можуть бути викладачі та стейкхолдери через анкетування та участь у засіданнях кафедри. Така діяльність підтверджена витягами з протоколів засідання кафедри історії України та МВІ. Під час зустрічі з викладачами ОП було задекларовано, що такі оновлення відбуваються мінімум раз на два роки. НПП, які залучені до викладання на цій ОП, систематично обговорюють зміст навчальних дисциплін на засіданнях кафедри, що було підтверджено на зустрічі з НПП. Оновленню змісту ОК сприяє співпраця викладачів з провідними науковцями університетів України. Викладачі беруть активну участь у наукових заходах – всеукраїнських і міжнародних конференціях, тренінгах, круглих столах, проходять науково-педагогічні стажування тощо; видають індивідуальні й колективні монографії, статті (<http://surl.li/lmfriu>; <http://surl.li/lmfuh>; <http://surl.li/lmfwy>; <http://surl.li/lmfpx>; <http://surl.li/lmfzx>; <http://surl.li/wsowxp>; <http://surl.li/lqdap>; <http://surl.li/lmfyx>; <http://surl.li/pojfwn>), свої здобутки використовують для оновлення змісту навчальних дисциплін. Так, доц. Т.Галицька-Дідух для студентів ОП провела онлайн-тренінг «Інклюзивна освіта. Не зашкодь» (<http://surl.li/lauaqi>); доц. А. Королько взяв участь у курсах підвищення кваліфікації методистів та керівників гуртків туристсько-краєзнавчого, національного та військово-патріотичного напрямів закладів позашкільної освіти, які відбулися на базі Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти спільно з Івано-Франківським обласним державним центром туризму і краєзнавства учнівської молоді (<http://surl.li/qwtepb>). Навчальний курс доц. Б.Паски «Боротьба за українську державність у другій половині ХХ ст. у шкільному курсі історії» визначається матеріалами опублікованого ним збірника «Судовий процес Валентина Мороза: розсекречені матеріали», дисертацією та науковими публікаціями (<http://surl.li/lmhug>; <http://surl.li/lmhup>). Т.Галицька-Дідух (<https://surl.cc/wmhifx>), І.Єгорова (<http://surl.li/gvcdgr>), Л.Прокопів (<https://surl.li/zryne>) – автори статей категорії А педагогічного спрямування, розміщених на платформі Web of Science (<http://surl.li/lmhxm>). Т.Галицька-Дідух використовує матеріали в рамках ОК «Інноваційні технології навчання історії». І.Райківський, А.Королько та О.Єгрешій – автори наукових статей категорії Б (серія педагогічні науки) (<http://surl.li/xlhwpw>), друкувалися в науково-методичному журналі «Історія в рідній школі» та ін.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності ПНУ регламентована Стратегією розвитку ПНУ ім. В. Стефаніка на 2020–2027 рр.» (<http://surl.li/mlchhm>) та Стратегією інтернаціоналізації (<http://surl.li/wptbfw>). Згідно з цими документами, учасникам освітнього процесу надається можливість навчатися, викладати, стажуватися, проходити навчальну або виробничу практику за кордоном. Міжнародне стажування дистанційно проходили викладачі ОП: Волощук М.М. (2022–2024 рр.), Галицька-Дідух Т.В. (2023 р.), Єгорова І.В. (2023 р.), Міщук А.І. (2022 р.), Паска Б.В. (2022 р.), Стефанюк Л.В. (2023 р.), Шологон Л.І. (2022 р.), Прокопів Л.М. (2020 р.) та ін. Інтернаціоналізація освітньої діяльності реалізується через участь викладачів і студентів ОП у міжнародних наукових конференціях, використання публікацій з видань, включених до міжнародних наукометричних баз. У ПНУ діє Положення про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету за публікації, які індексуються наукометричними базами даних Scopus та Web of Science (<https://cutt.ly/1e0VBR4>). Усі викладачі випускової кафедри мають власні профілі в міжнародних наукометричних базах, можливість публікувати свої праці іноземними мовами. Здобувачі освіти та НПП отримують доступ до міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних (HighWire Press, Scholar.google, Open Educational Resources Search Index (OERSI), Science Direct, TIB AV-Portal, Journal TOC та ін.), що здійснюється через сайт наукової бібліотеки університету (<http://surl.li/ryqw>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає вимогам підкритеріїв 4.1, 4.2, 4.3, 4.5. Вимоги підкритерію 4.4 виконані частково. НПП оновлюють зміст освітніх компонентів за результатами особистої участі у наукових / науково-популярних заходах, короткотермінових / довгострокових підвищеннях кваліфікації. НПП беруть активну участь у реалізації можливостей міжнародної співпраці (конференції, стажування). Позитивною практикою є системне впровадження і використання цифрових технологій, таких як власна розробка ПНУ платформа D-Learn, яка дозволяє здобувачам та НПП гнучко організувати освітній процес і отримувати доступ до навчальних матеріалів у зручний для них час.

Недоліки

В Університеті не унормовано періодичність оновлення змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Рекомендації

До початку 2025-2026 н.р. унормувати періодичність оновлення змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень B

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

□
Критерії оцінювання та форми контрольних заходів у ПНУ регламентуються низкою положень: «Про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу» (<https://cutt.ly/beoXViro>); «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/lkifv>); «Про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/lkieq>). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання відображаються у силабусах ОК та доводяться до відома студентів до початку вивчення ОК. Силабуси всіх ОК є у вільному доступі на сайті випускової кафедри (<https://kiu.pnu.edu.ua/sylabusy-or-bakalavr/>). Під час зустрічі здобувачі підтвердили свою поінформованість про форми контрольних заходів та критерії оцінювання. Форми контролю обираються для кожного ОК у відповідності до РН і ПРН. Поточний контроль (усні доповіді, виступи на семінарських заняттях, участь у дискусіях, письмові експрес-тести, контрольні роботи, тестування тощо) здійснюється переважно під час аудиторних занять з метою перевірки засвоєння здобувачами пройденого матеріалу та оцінювання завдань, виконаних під час самостійної роботи. Результати поточного контролю виставляються в електронних академічних журналах на платформі D-Learn і враховуються при визначенні підсумкової (семестрової) оцінки з відповідної навчальної дисципліни. Форми підсумкового контролю (екзамен, залік, курсова робота) визначені в описі ОП і навчальному плані (<https://kiu.pnu.edu.ua/navchalni-planu/>). Оцінювання навчальних досягнень з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться в національну шкалу та шкалу ЄКТС. У результат підсумкового (семестрового) контролю можуть бути враховані результати неформальної освіти. Така можливість передбачена Положенням «Про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти» (<http://surl.li/lkigk>), проте на фокус-групі здобувачі відзначили, що на практиці це застосовується нечасто. Оцінювання практик відбувається за результатами проведення практики та захистом звітної документації перед комісією, призначеною кафедрою, відповідно до Положення «Про організацію та проведення практики» (<https://cutt.ly/BeoFc72N>). Атестація здобувачів на ОП здійснюється у формі написання кваліфікаційної роботи бакалавра та її публічного захисту і комплексного атестаційного екзамену, що закріплено Положенням «Про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії» (<http://surl.li/kzryi>). Водночас у програмі атестаційного екзамену не оприлюднено критерії оцінювання (<https://kiu.pnu.edu.ua/prohramovi-vumohy-do-isytyiv-zaliv/>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Стандарт вищої освіти відсутній. Базуючись на принципах автономії формою атестації здобувачів є захист кваліфікаційної роботи та комплексний атестаційний екзамен. Атестація здійснюється відкрито і публічно, регулюється положенням «Про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії» (<http://surl.li/kzryi>).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

□
Процедура організації та проведення контрольних заходів регламентується низкою документів: положеннями «Про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу» (<https://cutt.ly/beOXViro>), «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/lkifv>); «Про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/lkieq>); «Про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії» (<http://surl.li/kzryi>); «Про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти» (<http://surl.li/lkigk>). Ці документи удоступнено на офіційному сайті ПНУ (<https://efund.pnu.edu.ua/>). На сайті кафедри історії України і МВІ розміщено силабуси всіх ОК (<https://kiu.pnu.edu.ua/sylabusy-or-bakalavr/>). У силабусах наведено опис форм контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти. Інформацію про форми контрольних заходів міститься у навчальному плані (<https://kiu.pnu.edu.ua/navchalni-planu/>). На початку семестру викладач інформує студентів про формат, зміст та критерії оцінювання поточного і підсумкового контролю. Додаткову інформацію про процедури проведення контрольних заходів студенти отримують зі «Студентського путівника», який містить інформацію про електронний документообіг навчального процесу в університеті (<http://surl.li/hkrlqo>). Під час зустрічі, студенти зазначили, що оцінювання є чітким, зрозумілим і прозорим: здобувачі мають постійний та безперешкодний доступ до журналу в системі D-Learn, де вони можуть відстежувати свої актуальні оцінки з кожної дисципліни. Крім того, здобувачі наголосили на тому, що вони завжди можуть звертатися до викладача та особисто запитати щодо кількості балів. Здобувачі поінформовані про право та процедуру оскарження результатів семестрового контролю, що регламентується п.6. «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/lkifv>). Для запобігання конфлікту інтересів та забезпечення академічної доброчесності в університеті діє Комісія з питань етики та академічної доброчесності, діяльність якої регламентується Положенням «Про Комісію з питань етики та академічної доброчесності» (<http://surl.li/emojt>). Етичні норми та принципи поведінки всіх учасників освітнього процесу визначає Кодекс честі (<http://surl.li/kfleg>). В ПНУ є наказ №193 від 28.03.2018 р. «Про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів» (<https://bit.ly/3raJ1yQ>). Однак у цьому документі не визначено чітких механізмів запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Випадків конфлікту інтересів та застосування процедури оскарження результатів контролю здобувачами за час реалізації ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політики і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

□
Стандарти дотримання академічної доброчесності відображені у таких положеннях: Про запобігання академічному плагиату» (<http://surl.li/nearac>), Положення «Про запобігання академічного плагиату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти» (<http://surl.li/huxzle>), Положення «Про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника» (<http://surl.li/kwdvub>, <http://surl.li/ialoyk>). Статут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://cutt.ly/ArrAnoge>) і Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/kfleg>) встановлюють загальні морально-етичні принципи та правила поведінки учасників навчально-виховного процесу, якими вони мають керуватись у своїй діяльності та академічну відповідальність, до якої можуть бути притягнені науково-педагогічні працівники університету та здобувачі вищої освіти в разі порушення академічної доброчесності. Під час зустрічі студенти зазначили, що ознайомлені з правилами академічної доброчесності та з процедурою перевірки робіт на рівень унікальності. Студенти зауважили, що усвідомлюють наслідки порушення засад академічної доброчесності та знають, що робити у тих випадках, коли кваліфікаційна робота не проходить перевірку на плагиат. Для виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості Університет використовує систему Strike Plagiarism. У ПНУ є відділ з питань запобігання та виявлення корупції (<http://surl.li/grvuqm>), що займається попередженням проявів корупції, в тому числі і шляхом моніторингу відгуків у соціальних мережах. Функціонує «гаряча лінія» з ректором, на яку здобувачі

освіти можуть повідомляти про порушення правил і вимог академічної доброчесності (<https://pnu.edu.ua/тест-2/>). На сайті Відділу запобігання та виявлення корупції є анонімна форма звернення <https://vzv.pnu.edu.ua/inshimaterialy/>. Також є фізичні скриньки для анонімних повідомлень у кожному корпусі. Діє «Гаряча лінія» з ректором (<https://pnu.edu.ua/тест-2/>), «Телефон довіри» (0342)59-60-24), форма зворотного зв'язку (<https://pnu.edu.ua/zvotnoy-zv'язok/>). ПНУ популяризує академічну доброчесність декількома шляхами: розробка та інформування здобувачів про відповідні документи, зокрема через «Студентський путівник» (<http://surl.li/hkrlqo>); організація заходів з популяризації основ інформаційної культури, семінари з кураторами груп про академічну доброчесність тощо. НПП та студенти ОП долучалися до семінарів «Академічна доброчесність та її інструменти» (<http://surl.li/lkjbq>), «Система забезпечення академічної доброчесності в Прикарпатському університеті» (<http://surl.li/dflpuu>), вебінарів про технічні можливості StrikePlagiarism при перевірці робіт на плагіат, про дотримання етики, академічної доброчесності та протидії корупції (<http://surl.li/dzlsds>) тощо. Питання академічної доброчесності включено у зміст ОК21 і ОК27.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає вимогам підкритеріїв 5.2, 5.4. Вимоги підкритерії 5.1 та 5.3 виконані частково. Форми атестації здобувачів вищої освіти є чітко визначеними та зрозумілими. Студенти ознайомлені з правилами проведення контрольних заходів, формами оцінювання, термінами їх проведення та процедурами оскарження результатів. Позитивною практикою є висока культура академічної доброчесності, якої дотримуються всі учасники освітнього процесу; в університеті діє комісія з питань академічної доброчесності, а студентські роботи безкоштовно перевіряються на унікальність за допомогою систем Strike Plagiarism, що сприяє забезпеченню чесності та прозорості навчального процесу.

Недоліки

У програмі комплексного атестаційного екзамену не оприлюднено критерії оцінювання. Локальним актом ПНУ не визначено чітких механізмів запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

Рекомендації

До 01.05.2025 р. оприлюднити у програмі комплексного атестаційного екзамену критерії оцінювання. До початку 2025-2026 н.р. визначити та зафіксувати чіткі механізми запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Викладання ОК на ОП забезпечують 35 НПП, 6 – доктори наук, професори. Усі НПП відповідають П.37 та 38 Ліцензійних умов. У викладачів випускової кафедри Єгрешія О., Кобути С., Райківського І., Савчука Б. є практичний досвід роботи в ЗЗСО, Королька А., Єгрешія О., Кобути С. – в закладах позашкільної освіти. Галицька-Дідух Т. і Кобута Л. (зовнішній сумісник) працюють у ЗЗСО. З-поміж інших НПП досвід роботи в закладах середньої і передвищої освіти мають Борчук С., Ковальчук В., Прокопів Л., Стефанюк Г., Єгорова І. та ін. Викладачі ОП Борчук С., Волощук М., Галицька-Дідух Т., Паска Б., Волощук М. підтвердили володіння іноземною мовою на рівні В2. Прокопів Л. є експертом НАЗЯВО (<http://surl.li/pbkzqx>), Райківський І. був членом Науково-методичної комісії МОН з розробки стандартів вищої освіти (<http://surl.li/ulgaoe>, <http://surl.li/pfpgsl>). Паска Б. і Хімчук Л. входять до експертних комісій (груп) з рецензування шкільних підручників (<http://surl.li/ercuju>; <http://surl.li/asfeten>). Викладачі кафедри історії України і МВІ залучалися до проведення наукової і науково-методичної експертизи інформаційно-методичного посібника з історії України в рамках проекту Світової координаційної виховно-освітньої ради Світового Конгресу Українців (<https://surl.li/ifmicr>).

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура конкурсного відбору кандидатів на вакантні посади регулюється нормами положення «Про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників» ПНУ (<http://surl.li/yvndzo>). Викладачі обираються строком до п'яти років. Рекомендації щодо обрання на посади надає Конкурсна комісія ЗВО (<http://surl.li/tbcufy>), що забезпечує дотримання принципів відкритості, гласності, законності прийняття рішень, об'єктивного та неупередженого ставлення до кандидатів на заміщення вакантних посад НПП. Основними критеріями конкурсного відбору є: наявність і рівень наукового ступеня, вченого звання, загальний та науково-педагогічний стаж роботи, кількість наукових та методичних праць, підвищення кваліфікації, рейтинг та оцінка студентами, якщо претендент вже працює в ПНУ. Для викладання на ОП враховується тематика наукової діяльності НПП, досвід практичної роботи щодо ОК, які він викладатиме. При конкурсному відборі беруться до уваги результати таємного голосування загальних зборів трудових колективів навчальних структурних підрозділів. Інформація щодо конкурсного відбору викладачів оприлюднена на сайті відділу кадрів ПНУ (<http://surl.li/kchmaw>). На фокус-групі НПП вказали, що вони знайомі з процедурою конкурсного добору та вважають її такою, що відбувається з урахуванням зазначених у Порядку вимог.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ЕГ встановила, що ПНУ залучає до реалізації освітнього процесу на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі. Зокрема, на ОП викладали методист лабораторії суспільно-філологічних дисциплін Івано-Франківського ОІППО канд. іст. наук В.Островський, (<http://surl.li/lmfqh>), доктор іст. наук, проф. Г.Сінкевич (<http://surl.li/jluztu>), історики і громадські діячі С.Плохий (<http://surl.li/sausbk>), Р.Кльочек (<http://surl.li/ohshwj>) тощо. До практичної підготовки залучаються викладачі-практики А.Яворський (<http://surl.li/ryczwi>), О.Дзудзило (<http://surl.li/cbiiso>), В.Сухоручко (<http://surl.li/cbytpl>), Я.Литвин (<https://cutt.ly/YrrRf9dx>) та ін. У налагодженні співпраці з роботодавцями значну роль відіграє Офіс проєктно-освітнього центру «Агенти Змін» (<http://agencyzmin.pnu.edu.ua>). НПП Б.Паска є членом експертної комісії з історії МОН України (<http://surl.li/lmfuh>, <http://surl.li/lqkgr>, <http://surl.li/lqkhu> та ін.). Викладачі Т.Галицька-Дідух, Л.Кобута є вчителями-практиками, Г.Стефанюк – вчитель-методист (<http://surl.li/lqkcz>). ПНУ має угоди про співпрацю з потенційними роботодавцями для проведення виробничої практики в ЗЗСО, із закладами позашкільної освіти, в рамках ОП налагоджена співпраця з музеями, обласними і міськими освітніми інституціями (<http://surl.li/lbul>). Водночас на ОП не практикується залучення роботодавців та професіоналів-практиків до роботи в атестаційних комісіях.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЕГ встановила, що в ПНУ питання професійного розвитку НПП регламентовані Статутом університету, Колективний договір ПНУ, Положенням про підвищення кваліфікації наукових (науково-педагогічних) працівників (<http://surl.li/bmdnga>). ПНУ сприяє професійному розвитку викладачів через періодичні стажування та підвищення кваліфікації, участь у конференціях і науково-методичних семінарах, безкоштовні публікації у фахових університетських виданнях категорії Б, зокрема в журналі «Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис "Галичина"», організацію в Університеті безкоштовних курсів для вивчення іноземної мови тощо. Університет має угоди про співпрацю з іноземними ЗВО, згідно з якими викладачі мають змогу проходити стажування. Так НПП ОП (Волощук М., Галицька-Дідух Т., Єгорова І., Міщук А., Паска Б., Пилипів І., Прокопів Л. та ін.) пройшли міжнародні стажування. На базі ПНУ реалізовано грантовий проєкт ЄС «MoPED: Модернізація вищої педагогічної освіти з використання інноваційних інструментів викладання» для впровадження в освітній процес кращих європейських і світових практик навчання, використання інформаційно-комунікаційних технологій (<https://ciot.pnu.edu.ua/>). У ПНУ відбуваються заходи щодо підготовки публікацій у журналах категорії А, академічної доброчесності, академічної мобільності (<https://cutt.ly/xrr5L1rP>). У ПНУ діє положення «Про рейтингове оцінювання ефективності роботи НПП» (<http://surl.li/oxzyly>). За результатами рейтингування кращі НПП структурного підрозділу отримують надбавки або преміальні виплати, зокрема в 2024 р. наказом ректора завідувач і викладачі кафедри отримали річне «преміальне навантаження» (категорія А в консолідованому рейтингу кафедр ПНУ) (<http://surl.li/dgrczb>). Галицька-Дідух Т. була нагороджена в 2024 р. за підготовку переможців і призерів Всеукраїнських студентських олімпіад ноутбуком (<http://surl.li/hoxygiz>). В Університеті є програми преміювання та зменшення годин навчального навантаження НПП, які публікуються у виданнях Scopus та Web of Science. Зокрема, серед викладачів ОП таке стимулювання отримали Королько А., Єгрешій О., Паска Б., Борчук С., Прокопів Л.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає вимогам підкритеріїв 6.1., 6.2, 6.4 повністю. Вимоги підкритерію 6.3 виконані частково. Позитивною практикою ЕГ вважає наявну систему матеріального стимулювання НПП.

Недоліки

На ОП не практикується залучення роботодавців та професіоналів-практиків до роботи в атестаційних комісіях.

Рекомендації

З 2025-2026 н.р. запровадити практику залучення роботодавців та професіоналів-практиків до роботи в атестаційних комісіях.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час огляду МТЗ, ЕГ пересвідчилась, що вона та інформаційні ресурси ОП забезпечують досягнення визначених у ній цілей і програмних результатів та відповідають інформації наведеній у табл.1 відомостей СО (відомості щодо МТЗ ОК). Освітній процес відбувається в навчальному корпусі за адресою вул. Шевченка, 57 (Гуманітарний корпус). Для проведення занять навчальні аудиторії оснащені мультимедійним забезпеченням (проектори, комп'ютерна техніка, мультимедійні дошки). На сайті кафедри історії України і методики викладання історії, у вільному доступі, розміщені силабуси ОК (<https://kiu.pnu.edu.ua/sylabusy-or-bakalavr/>), робочі та наскрізні програми практик (<https://kiu.pnu.edu.ua/praktyka/>). На сайті репозитарію (<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/168>) у вільному доступі розміщено науково-методичні та наукові доробки НПП кафедри. На резервній зустрічі 24.03.2025 ЕГ було продемонстровано функціональні особливості власного програмного продукту ЗВО для дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>), зі студентського та викладацького доступу, де розміщено детальну інформацію щодо тематики і змісту семінарських занять, питань для самостійної роботи, електронні журнали з оцінками, розклад тощо. Здобувачі підтвердили, що регулярно користуються вказаною платформою, а інформація яка там розміщена у повній мірі задовольняє їх навчальні потреби. Для потреб здобувачів функціонує багатофункціональна аудиторія Центру інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem» (<https://ciot.pnu.edu.ua/video-2/>) де студенти мають змогу через проектну діяльність, симуляційні ігри і групову роботу опанувати ОК дидактичного та педагогічного спрямування. Для належної підготовки освітнього процесу свої послуги надає Наукова бібліотека. Для здобувачів та НПП створені комфортні умови користування бібліотечними фондами як особисто так й дистанційно (<http://lib.pnu.edu.ua/>), наявний вільний доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus, WoS, та ін. (підтверджено на зустрічі з авторами ВСО та резервній). Інформація про формування фінансових ресурсів ЗВО та їх реалізацію знаходиться у відкритому доступі на сайті ЗВО (<https://pnu.edu.ua/informatsiia-pro-finansovi-resursy/>). На території університету та гуртожитків наявна мережа Wi-Fi з безкоштовним доступом для здобувачів та співробітників. Тож, вивчивши змістове наповнення, ресурсів ЗВО, проаналізувавши інтерв'ювання, ЕГ констатує, що наявне змістове наповнення ОК є доступним для учасників освітнього процесу і забезпечує досягнення визначених в ОП ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Під час інтерв'ювання учасників різних фокус-груп, ЕГ підтверджено безоплатний доступ для учасників освітнього процесу ОП до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. Для здобувачів та викладачів ОП наукова бібліотека ПНУ надає безкоштовні послуги, використовуючи систему читальних залів, абонементів та каталогів, визначення індексу УДК, електронного каталогу, міжбібліотечного абонементу та електронної доставки документів (резервна зустріч 25.03.2025,

<http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php>). У репозитарії бібліотеки розміщено навчально-методичні матеріали, якими користуються здобувачі та кваліфікаційні роботи (<http://lib.pnu.edu.ua:8080/>). ЗВО забезпечує безоплатну перевірку кваліфікаційних та курсових робіт студентів ОП, на наявність текстових запозичень у системі StrikePlagiarism, що було підтверджено учасниками освітнього процесу. Студенти та викладачі мають власні корпоративні акаунти @pnu.edu.ua.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Аналізуючи відомості СО, інформаційне наповнення офіційних веб ресурсів ЗВО, додатково наданих доказів та онлайн інтерв'ювання, ЕГ констатує, що освітнє середовище в ЗВО є безпечним для життя і здоров'я усіх учасників освітнього процесу за ОП та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. У навчальному корпусі облаштоване укриття, на кожному поверсі наявні засоби пожежогасіння та план евакуації, що забезпечує учасників освітнього процесу у випадку пожежі (підтверджено на огляді МТЗ). Для забезпечення підтримки психологічного та ментального здоров'я учасників освітнього процесу в ЗВО функціонує навчальна лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://vppr.pnu.edu.ua/category/kompleksnyj-plan-vykhovnoi-ta-psykholoho-pedahohichnoi-goboty/>), співробітники якої проводить безкоштовні групові та індивідуальні консультації щодо соціально-психологічного стану здобувачів та НПП, також у ЗВО проводяться відповідні опитування (підтверджено на зустрічах 4, 7).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Під час зустрічей у фокус-групах ЕГ констатовано досить високий рівень комунікації між здобувачами ОП та університетом (зустрічі 3, 4). Комунікація учасників освітнього процесу здійснюється як через офіційні канали інформації: сайти ЗВО, факультету й кафедри так і неофіційні – соцмережі (https://www.instagram.com/historians_senat.pnu/). Також використовуються засоби дистанційного спілкування на платформі <https://d-learn.pnu.edu.ua/>. На сайті факультет історії, політології і міжнародних відносин представлена актуальна інформація щодо освітньої діяльності (<https://ipmv.pnu.edu.ua/hrafik-navchalnoho-protsesu-2/>), наявний електронний розклад занять (<https://asu-srv.pnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>). Наданням освітньої, організаційної, консультативної та соціальної підтримки учасникам освітнього процесу також займаються спеціальні відділи ЗВО: відділ міжнародних зв'язків (<https://ic.pnu.edu.ua/>), навчально-науковий центр професійної кар'єри та освіти впродовж життя (<https://cpko.pnu.edu.ua/>), навчально-науковий центр дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності (<https://seeq.pnu.edu.ua/>), лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://vppr.pnu.edu.ua/>), навчально-методичний відділ (<https://nmv.pnu.edu.ua/>), центр забезпечення якості (<https://cqa.pnu.edu.ua/>). У ЗВО кожні 3 роки проводяться навчання посадових осіб університету й факультету, а також кураторів академгруп з питань охорони праці та цивільного захисту (підтверджено на зустрічі 7). На сайті ПНУ також представлено актуальну інформацію щодо діяльності у надзвичайних ситуаціях (<https://pnu.edu.ua/cdh/>), а також телефон та скринька довіри (<https://pnu.edu.ua/test-2/>). У контексті підкритерію ЕГ відзначає як позитивну практику практичне заохочення і підтримку університетом навчально-наукових та соціальних активностей студентами ОП, зокрема: участь у літніх школах (<https://kiu.pnu.edu.ua/2023/06/05/uchast-studentky-natalii-iakubiv-u-litnij-shkoli-universytetu-adama-mitskevycha-m-poznan/>), здобуття стипендійної програми Фондації Лозинських (<https://surl.li/gdgyoo>), що було підтверджено на зустрічі 3.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Згідно пп. 3.4 Статуту ПНУ, одним із зобов'язань університету є «створювати необхідні умови для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами» (<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/09/statut-pnu-nova-redakcija.pdf>). Імплементация інклюзивного середовища в освітній процес ЗВО регулюється Порядком супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення (<https://pnu.edu.ua/dokumenty/>). Під час огляду МТЗ було продемонстровано обладнане середовище для осіб з інвалідністю (пандуси, кнопка виклику чергового, ліфт у навчальному корпусі). Наразі на ОП особи з особливими освітніми потребами не навчаються. У контексті підкритерію ЕГ радить адаптувати сайт університету та факультету для можливості перегляду особами з сенсорними порушеннями.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) у ЗВО регулюються рядом локальних актів: Антикорупційною програмою (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/665_11.11.2020.pdf), Кодексом честі ПНУ, Планом гендерної рівності на період 2023-2028 роки (<https://efund.pnu.edu.ua/1-stratehii-a-rozvytku-universytetu/>). В університеті функціонує спеціальний відділ запобігання та виявлення корупції (<https://vzv.pnu.edu.ua/>), співробітники якого проводять регулярні інформаційно-просвітницькі зустрічі із здобувачами щодо запобігання корупційних ризиків (підтверджено на зустрічі 7, <https://vzv.pnu.edu.ua/2024/11/22/zustrich-zi-studentamy-fakultetu-istorii-politolohii-i-mizhnarodnykh-vidnosyn-ta-ekonomichnoho-fakultetu/>). Здобувачі ОП та представники студ.самоврядування засвідчили відсутність конфліктних ситуацій та ознайомлення з процедурами їх вирішення.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Цифровізація освітнього простору ЗВО, за допомогою авторської системи дистанційного навчання D-Learn, сприяє впровадженню в освітній процес сучасних інформаційно-комунікаційних технологій навчання, насамперед дистанційного навчання. Позитивним є безкоштовний доступ до мережі Інтернет не лише в навчальних корпусах, а й в гуртожитках. Також ЕГ відзначає як позитивну практику матеріальне заохочення і підтримку університетом навчально-наукових та соціальних активностей студентів ОП (стипендіальні програми).

Недоліки

Відсутність можливості перегляду офіційних веб-ресурсів ЗВО особами з сенсорними порушеннями.

Рекомендації

Адаптувати веб-ресурси ЗВО для можливості перегляду особами з сенсорними порушеннями.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЗВО чітко визначені процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Наявна відповідна нормативна база: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу, Положення про освітні програми, Положення про кадрове забезпечення освітніх програм та кадрове забезпечення освітнього процесу освітніх програм (<https://efund.pnu.edu.ua/3-1-osvitnij-protses/>), Положення про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти, Положення про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості (<https://efund.pnu.edu.ua/2-2-protsedury/>). У Р. 3 і 4 Положення про освітні програми та навчальні плани чітко визначені кожен з етапів розроблення, затвердження та запровадження ОП. Зокрема, розпорядженням декана факультету затверджується робоча група з розробки/перегляду ОП яка складається з діючих членів групи кадрового забезпечення. Робоча група розробляє профіль і компоненти освітньої програми, здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми. Далі випускова кафедра оприлюднює на вебсайті Університету проєкт освітньої програми для громадського обговорення за місяць до розгляду освітньої програми на своєму засіданні. Протягом місяця робоча група приймає рецензії, відгуки, побажання усіх стейкхолдерів. Після громадського обговорення кафедра, яка була ініціатором запровадження/перегляду ОП на своєму засіданні затверджує / не затверджує проєкт програми. У разі позитивного рішення матеріали передаються на затвердження вченої ради факультету. Після відповідного рішення матеріали передаються на розгляд і рецензію до навчально-методичного відділу. НМВ протягом 10 роб. дн. вивчає матеріали ОП і видає висновок. У разі позитивного висновку проєкт ОП, передаються на експертизу Науково-методичній раді ЗВО, після чого, разом з відповідним висновком проєкт передається на розгляд Вченої ради ПНУ. Діючу, затверджену, ОП переглядають щонайменше один раз у три роки за наявності наступних підстав: ініціатива і пропозиції гаранта ОП; у разі прийняття стандарту вищої освіти; за результатами оцінювання якості освітньої програми; об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Згідно Положення про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти, можливість здобувачам оцінити внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в різних аспектах ОП надається у формі опитувань (<https://cqa.pnu.edu.ua/polozhennia-pro-monitorynh-i-otsiniuvann/>). На сайті Центру забезпечення якості, у вкладці «Результати опитувань» розміщено результати щорічного опитування здобувачів та інших щодо якості ОП «Середня освіта (історія)» (<https://cqa.pnu.edu.ua/osvitnij-riven-bakalavr/>). ЕГ констатує наявні практики регулярного долучення студентів, як внутрішніх стейкхолдерів, до процедур забезпечення якості освіти через систему анкетувань (підтверджено на зустрічах 3 і 4). Як повідомили здобувачі, вказані опитування проводяться через електронну форму щорічно. У ПНУ онлайн-опитування проводиться з використанням анкет, які розробляються та опрацьовуються Центром забезпечення якості (зустріч 6). Детальний опис методології складання анкет та їх аналіз завізано у Положенні про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти. У останньому анкетуванні щодо змісту та наповнення ОП (грудень 2024 р) взяло участь 64 здобувача. Після спілкування зі студентами ЕГ резюмує правдивість отриманих результатів анкетування щодо думки здобувачів (переважна більшість респондентів висловили задоволення ОП). Здобувачі ОП також можуть висловити свої пропозиції щодо оновлення ОП через голову студентського Сенату (<https://surli.cc/jwhova>), яка є членом вченої ради та приймає участь у затвердженні/оновленні ОП. Утім, на час акредитаційної експертизи таких пропозицій не надходило (зустріч 4).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Згідно пп.4.2.3 Положення про ОП, одним із завдань академічного управління програми є «взаємодія з роботодавцями освітньої програми для уточнення вимог до компетентностей випускника, оцінювання обраних технологій реалізації освітньої програми і якості підготовки випускників». У контексті реалізації ОП «Середня освіта (історія)» ЗВО активно співпрацює з загальноосвітніми та позашкільними закладами Прикарпаття, підтвердженням чого є наявні укладені договори про співпрацю (<https://kiu.pnu.edu.ua/dohovory-z-robotodavtsiamy-ta-vidhuky-n/>), а також рецензії на ОП від потенційних працедавців (<https://kiu.pnu.edu.ua/vidhuky-na-osvitniu-prohramu-014-serednia-osvita-istoriia/>). Зовнішні стейкхолдери долучаються до засідань кафедри, з обговорення проєкту ОП, а також беруть участь у регулярних опитуваннях які проводить ЗВО (доведено в ході зустрічі 5 та відображено у підтверджуючих витягах що додані в ІС). Також ЕГ вважає за необхідне відзначити, високий рівень задоволеності працедавцями набутих компетенцій випускниками ОП, які наразі працюють за фахом: у ЗЗСО та позашкільних закладах Івано-Франківської області (повністю підтверджено в ході зустрічей 5 і 8). Також на факультеті функціонує Рада стейкхолдерів метою якої є сприяння всебічному розвитку ОП для якісної підготовки фахівців (<https://kiu.pnu.edu.ua/rada-stejkholderiv/>). У контексті підкритерію ЕГ радить, розглянути можливість долучення потенційних роботодавців до процедур атестації здобувачів ОП.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Заходи щодо збирання та аналізу інформації від випускників ОП здійснюється на рівні кафедри та факультету, через особисту комунікацію НПП з випускниками. Підрозділ оперативно реагує на запити від працедавців та створює необхідні умови для працевлаштування здобувачів та випускників (зустрічі 3, 8). На зустрічі з ЕГ випускники підтвердили, що не втрачають зв'язок з ЗВО, зокрема продовжують навчання на другому освітньому рівні, беруть участь у заходах, що проводить ЗВО, з інтересом слідкують за подіями в університеті за допомогою соцмереж, підтримують контакти з викладачами та одногрупниками. Позитивною практикою в контексті підкритерію ЕГ відмічає наявність на сайті кафедри історії України і методики викладання історії рубрики «Наші випускники» де зібрана інформація про випускників ОП, їх кар'єрний шлях у педагогічній сфері, а також характеристики від роботодавців (<https://kiu.pnu.edu.ua/nashi-vypusknuky/>). Ще однією доброю практикою, є факт проведення онлайн-опитувань випускників (зустріч 8). Інтерв'ювання випускників ОП, дає підстави говорити про задоволеність випускників змістом ОП та якістю отриманої освіти й можливостями її практичної реалізації (частина з них вже є освітянами-практиками).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Системою забезпечення якості ОП є моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм, що регулюється Р. 4 Положення про освітні програми (<https://efund.pnu.edu.ua/3-1-osvitnij-protses/>). Формою ЗЯВО на ОП є система внутрішніх аудитів, що зводяться з метою оцінювання ефективності та відповідності встановленим вимогам чинної в Університеті системи управління якістю (<https://cqa.pnu.edu.ua/polozhennia-pro-poriadok-provedennia-vnu/>). Проаналізувавши відомості СО, додаткові документи та зустрічі у фокус-групах ЕГ встановлено недолік в системі ЗЯВО, зокрема, відсутність належної реакції на потребу у наявності попередніх знань для проходження навчальної ознайомлюючої практики студентами (суттєвий недолік 2.2.1 критерію 2). На запит ЕГ, до ІС було додано контрольні листи з результатами внутрішнього аудиту ОП за 17.02.2025 де засвідчено відсутність вказаного порушення, обґрунтувавши наявність пререквізиту ОК21 для ознайомлюючої практики у 1 семестрі. Утім, ЕГ вважає, що вказаного ОК21 не достатньо для формування у здобувачів необхідних компетентностей щодо виконання завдань (складання карток уроків). Також ЕГ встановила порушення за суттєвим недоліком 2.3.2 щодо відповідності тематики кваліфікаційних робіт предметній області спеціальності. Зокрема, із 56 тем кваліфікаційних робіт здобувачів 2025 року випуску, лише 3 дотичні до предметного поля спеціальності Середня освіта (<https://kiu.pnu.edu.ua/kursovi-dyplomni-roboty/>). У вказаному ж листі внутрішнього аудиту зазначено, що на ОП не виявлено такого порушення. Також внутрішня система якості не виявила невідповідності проф.кваліфікації ОП з Класифікатором професій та чинним законодавством (напр. Наказ МОН №1006 від 11.11.2022 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1669-22#Text>, що був чинним у 2023 році та не був врахований в ОП 2023 р.). Отже, враховуючи наявність суттєвих недоліків за критеріями 1 і 2, ЕГ констатує недосконалість внутрішньої системи забезпечення якості освіти (суттєвий недолік 8.5.1).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ під час роботи з Відомостями СО, матеріалами, розміщеними на офіційному веб сайті ПНУ, наданими документами, а також під час онлайн зустрічей експертизи було з'ясовано, що ЗВО за період 2020-2023 рр. було максимально враховано й реалізовано рекомендації, надані ЕГ під час первинної акредитації ОП у 2020 р., що детально відображено у відомостях СО. Зокрема, збільшено кредити на практики, проводяться систематизовані бесіди зі здобувачами щодо вирішення конфліктних ситуацій, посилено дисципліни з методики позакласної роботи та навчання історії. У ЗВО існує практика аналізу рекомендацій наданих під час акредитацій усіх програм та результатів внутрішніх аудитів. Для цього у Центрі забезпечення якості функціонує постійно діюча Рада з якості (<https://cqa.pnu.edu.ua/>), Інститут гарантів (<https://cqa.pnu.edu.ua/institut-harantiv/>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ЗВО, як свідчить нормативна база та результати інтерв'ю з фокус групами, формується культура якості, яка сприяє покращенню ОП та освітньої діяльності за цією програмою. Питання якості ОП систематично обговорюються на засіданнях кафедри, Ради з якості, Вчених рад факультету та університету, на зустрічах зі стейкхолдерами-працедавцями. Формування культури якості в університеті реалізується також на різних рівнях через скоординовану діяльність окремих адміністративних підрозділів, що закріплено в наказі ректора від 28.09.2023 №759(<https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2023/09/nakaz-759.pdf>). НПП долучаються до процедур забезпечення якості ОП шляхом оновлення та перезатвердження на засіданні кафедри силабусів ОК у відповідності до сучасної та актуальної інформації (зустріч 2). Про участь зовнішніх представників наукової спільноти до реалізації ОП свідчать завантажені до відомостей СО рецензії на ОП та укладені договори з музейними установами (<https://kiu.pnu.edu.ua/dohovory-z-robotodavtsiamy-ta-vidhuky-n/>) та регулярна участь зацікавлених представників академічної спільноти у процедурах оновлення ОП (зустріч 2, відкрита зустріч). Водночас, виявлені ЕГ факти, які викладені в підкритерії 8.5, свідчать, що формування культури якості на ОП потребує більшої уваги з боку адміністрації ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У ПНУ розроблена чітка база локальних нормативних документів, що регулюють дії щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти за ОП. Учасники освітнього процесу долучаються до процедур перегляду ОП. Утім, випадки, які представлені в контексті підкритерія 8.5 свідчать про несвоєчасне реагування внутрішньої системи забезпечення якості освіти на суттєві недоліки.

Недоліки

Наявні процедури внутрішнього аудиту не виявили недоліків у контексті наявності необхідних пререквізитів для проходження практики здобувачами, невідповідності присвоєння проф. кваліфікації до законодавства та формулювання тематики кваліфікаційних робіт в руслі спеціальності.

Рекомендації

Налагодити ефективність системи внутрішнього забезпечення якості освіти, забезпечивши моніторинг відповідності ОП нормативним документам освітянської галузі, МОН та локальним документам ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень E

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На офіційному веб-сайті ЗВО у відкритому доступі розміщено документи, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, а саме: Статут ПНУ ім. В. Стефаніка, Стратегія розвитку, Колективний договір тощо. Усі локальні нормативні документи компактно зібрані та тематично укомплектовані в «Електронному фонді локальних нормативно-правових документів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаніка» (<https://efund.pnu.edu.ua/>). Під час зустрічей ЕГ переконалася, що права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу дотримуються згідно задекларованих принципів. Жодних скарг не надходило.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті НМВ університету розміщено проєкт ОП 2023 р., а також інструмент отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін: електронні пошти гаранта і завідувача та спеціальна Google-форма (<https://nmv.pnu.edu.ua/proiektu-op/bakalavr/014-03-serednia-osvita-istoriia-bak/>), зазначено чіткі дедлайни подання пропозицій. На запит ЕГ до ІС завантажено протоколи засідань кафедри історії України і методики викладання історії за участю стейкхолдерів, на яких розглядалися зміни до ОП і пропозиції зацікавлених сторін за 2023 р. За результатами зустрічі з авторами ВСО ЕГ встановила, що чергове оновлення ОП планується у 2025 р. після рекомендацій поточної акредитаційної експертизи.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайтах кафедри історії України і методики викладання історії (<https://kiu.pnu.edu.ua/osvitni-prohramy/>) та НМВ (<https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/014-03-serednia-osvita-istoriia/>) оприлюднено чинну ОП 2023 р., навчальні плани. Методичне забезпечення (силабуси) освітніх компонентів ОП «Середня освіта (історія)» знаходиться у вільному доступі на сайті випускової кафедри в рубриці «Навчально-методична робота» (<https://kiu.pnu.edu.ua/sylabusy-or-bakalavr/>), що дає можливість усім заінтересованим сторонам (стейкхолдерам) та громадськості бути проінформованими про змістове наповнення освітніх компонентів ОП. Позитивною практикою, на думку ЕГ є збереження в публічному доступі попередніх редакцій ОП 2016, 2020, 2023 (<https://kiu.pnu.edu.ua/osvitni-prohramy/>) що дозволяє простежити еволюцію змістових змін програми протягом тривалого часу.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Як позитивні практики у контексті Критерію 9 ЕГ відмічає збереження в публічному доступі попередніх редакцій ОП, що дозволяє простежити еволюцію змістових перетворень програми протягом тривалого часу.

Недоліки

Не виявлено

Рекомендації

Оприлюднювати на веб-сторінці випускової кафедри результати обговорення проєкту ОП із зазначенням прийнятих та відхилених пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група констатує ефективну співпрацю з керівництвом ПНУ ім. В. Стефаника, адміністрацією факультету та кафедри, гарантом ОП. ЕГ висловлює подяку адміністрації, науково-педагогічним працівникам, співробітникам, здобувачам та всім учасникам освітнього процесу за доброзичливу та дієву співпрацю в проведенні акредитаційної експертизи.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	E
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	E
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID24147.pdf</i>	ZxylobDFBNFgidScocq1+cXnHk2VbO1yelFltJUKwT U=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мартинчук Інна Іванівна

Члени експертної групи

Глушковецький Анатолій Леонідович

Хоменко Денис Володимирович